

JAARVERSLAG 2025 - HISTORISCHE KRING MAARSSSEN

BESTUUR EN ORGANISATIE

Zoals gebruikelijk bij het jaarverslag worden de diverse activiteiten van bestuur, commissies en werkgroepen nog eens aangehaald. Daarmee geven zij het beeld dat de Historische Kring met de vele enthousiaste vrijwillige medewerkers een levendige vereniging is.

Het bestuur is maandelijks plenair bijeengewest en soms is een kleiner comité gewerkt aan activiteiten vaak samen met commissies en werkgroepen.

De uitkomsten van de in 2024 onder de leden gehouden enquête werden in het eerste Periodiek van 2025 gedeeld en nog eens aangehaald op de Algemene Vergadering (AV). Zij tonen de waardering voor het werk van al onze vrijwilligers in uiteenlopende functies en werkzaamheden. Ook de waardering voor ons Periodiek en de Nieuwsbrief bleken groot.

Nieuwe Statuten en een nieuw Huishoudelijk Reglement werden door de AV vastgesteld, waarmee is voldaan aan de huidige wetgeving. Een van de punten was de instelling van een continuïteitscommissie, die in bijzondere omstandigheden het bestuur tijdelijk kan voortzetten. Tot leden van de commissie werden de heren Arjan van Weele, Ronald van Tongeren en Ronald Ketellapper benoemd.

Op de AV werden de heren Len Goossens (penningmeester), Bert de Ruiter (Algemene Zaken) en Bert Appeldoorn (voorzitter) herkozen. Mevr. Zwany van de Jagt werd benoemd tot bestuurslid Communicatiezaken en Projecten. Samen met de heer Arie van Ginkel (secretaris) en mevr. Helma Bokhove (Planologie en Beleid) vormden zij het bestuur van de Kring in 2025.

Met de andere Historische Kringen in de gemeente is het contact prima en ook in 2025 is nagedacht waar we een gezamenlijke waarde kunnen hebben, bijv. naar de gemeente toe.

Een speciale relatie is er met het Vechtstreekmuseum. Ons aandachtsterrein heeft veel overeenkomsten, we bewonen hetzelfde pand en we hebben personele verbindingen, kortom alle voorwaarden om in goede relatie en sfeer samen te werken.

De verschillende activiteiten worden verderop in het verslag benoemd, maar de nieuwe hebben alle gemeen dat we naar buiten treden: de Beeldcollectie, de Archeologische opgravingen en de projecten in voorbereiding “Voorlezen voor kinderen” en de miniserie “Verleden en Verandering.

Medewerkers

Ruim 40 vrouwen en mannen zijn als vrijwillige medewerkers actief bij de Kring; sommigen meer op de voorgrond, anderen achter de schermen. Denk aan de redactie en schrijvers van het Periodiek, de verschillende werkgroepen, de organisatoren van de Open Monumentendag, ledenbeheer, de

jaarlijkse excursie, de bijzondere markten, de verkoopkramen enz. Maar ook worden nieuwe activiteiten ontplooid. Heel belangrijk is dat de medewerkers plezier beleven aan hun werkzaamheden. Maar net zo belangrijk is, dat bestuur en leden waardering tonen, in verschillende vormen, zodat we ze binden. De Kring heeft ze nodig!

Leden

Aan het einde van het jaar kwam het aantal leden uit op 1021. Dit betekent een lichte teruggang ten opzichte van begin 2025, toen had De Kring 1041 leden. Er kwamen in 2025 38 nieuwe leden bij en 58 leden werden uitgeschreven (overlijden, verhuizing en contributieachterstand). De ledenadministratie was in de vertrouwde handen van Jantien de Ruiter (met ondersteuning van Bert)

COMMUNICATIE, ACTIVITEITEN EN PROMOTIE

Periodiek en publicaties

Dit jaar zijn er weer vier Periodieken uitgebracht en daarnaast wordt er een digitale Nieuwsbrief verstuurd aan alle leden en relaties. Ook zijn er diverse publicaties in de VAR verzorgd.

Lezingen/ evenementen

De volgende lezingen werden gehouden:

30 januari - Ron Moers: Archeologisch onderzoek boerderij de Croesen;

27 maart - Hans van Bommel: Vroeger en Nu, aansluitend bij Algemene ledenvergadering;

24 april - Wally Smits: Bezetting en bevrijding van Maarssen;

22 mei: excursie naar 's-Hertogenbosch;

7 juni: Jaarmarkt in Maarssen-Dorp;

13 en 14 september Open Monumentendag;

9 oktober - vervallen door ziekte Piet Oudhof;

20 november - Hans van Bommel: Lezing Vrijwillige Brandweer, combinatie met presentaties door de Brandweer (Geert Jan Rijstenborgh) en de Veiligheidsregio Utrecht (Nick van Schaik).

Koninklijke onderscheiding voor Wally Smits

Daags na zijn lezing over de Tweede Wereldoorlog werd Wally Smits in de Grote Kerk van Loenen aan de Vecht verrast met een Koninklijke Onderscheiding. Het initiatief daartoe is genomen door het bestuur van de Historische Kring Maarssen. De HKM is er natuurlijk trots op dat deze onderscheiding aan Wally is toegekend

Herdenking Tweede Wereldoorlog op 4/5 mei

Op 4 mei zijn de slachtoffers van de Tweede Wereldoorlog herdacht. Op 5 mei is gevierd dat het 80 jaar geleden is dat de vrede is getekend. Vrede is niet vanzelfsprekend en dat is nu duidelijker dan ooit. Op 4 mei is de Historische Kring Maarssen bij een aantal evenementen aanwezig geweest. Onze voorzitter, Bert Appeldoorn, heeft tijdens de herdenking bij het monument in Park Goudestein een toespraak mogen houden.

Enkele andere activiteiten in het kader van 80 jaar vrede waren het plaatsen van informatieborden op de Algemene Begraafplaats aan de Straatweg en bij de Hoge Brug over wat er in de laatste dagen van de oorlog nog is gebeurd en over de mensen die toen nog zijn

omgekomen. Verder is er in Park Goudestein een monument onthuld met namen van Joodse inwoners van Maarssen die in de oorlog zijn gedeporteerd en niet meer zijn teruggekomen. Namens de HKM zijn Hans van Bommel en Wally Smits nauw betrokken geweest bij de voorbereiding van de activiteiten in het kader van 4/5 mei. Ook hebben zij meegewerkt aan podcasts over de Tweede Wereldoorlog, verzorgd door het RHC in Breukelen.

Verleden en verandering

We hebben een vierdelige serie van presentaties voorbereid, waarbij we - in beelden en verhalen - vertellen wat er voorviel in Maarssen en omgeving vanaf de vroege middeleeuwen tot in de 21ste eeuw. Voor iedereen die wat meer wil weten van de geschiedenis van Maarssen en de omliggende kernen.

Vertegenwoordiging op evenementen en markten.

We waren 7 juni weer aanwezig op de jaarmarkt, veel personen die interesse hadden in onze Kring. Een HKM-prijs met foto van hoe heet de doorgang, waar komt die op uit, de namen van twee dames die daar woonden hoeveel leden heeft de Historische Kring. De foto was van de Stokmansteeg. Voor herhaling vatbaar en geeft meer gezelligheid aan de kraam.

Jaarlijkse excursie op donderdag 22 mei 2025

De excursie van 2025 ging naar de stad met drie namen, 's Hertogenbosch op z'n zondags, Den Bosch door de week en Oeteldonk met carnaval.

De belangstelling was groot, de bus zat vol en de reis liep gesmeerd. De ontvangst en organisatie was bourgondisch en bijzonder omdat Den Bosch een stichting kent van enthousiaste en goed opgeleide mensen die ons op een persoonlijke en effectieve manier de mooie stad hebben laten zien.

De dag bestond uit diverse hoogtepunten. Natuurlijk de boottocht over de Dieze met alle verhalen over de 'onderaardse' middeleeuwse stad. Dan de Bossche bol waardoor je pas na twee uur weer trek kreeg. Verder de gezellige winkeltjes (en musea) van de binnenstad. En vooral de gidsen die, rekening houdend met ieders loopvermogen, ons vele bijzondere gebouwen en historische gebeurtenissen hebben laten zien. Door de verhalen van de voortreffelijke gidsen kwam de historie van de stad tot leven. Het bezoek (onder leiding van een enthousiaste Maarssenaar) aan de St. Jans kathedraal kon helaas niet doorgaan vanwege de Mariamaand.

Open Monumentendag

Op zaterdag 13 en zondag 14 september 2025 vond in Stichtse Vecht het jaarlijkse Open Monumentenweekend plaats. Het landelijke thema luidde dit jaar "Gebouw(d) om te blijven; architectuur en erfgoed". Ruim 60 monumenten openden hun deuren: van kastelen, molens en buitenplaatsen tot bijzondere tuinen, oude brandweerauto's en natuurswembaden. De Fietsboot was opnieuw een geliefde attractie. In Maarssen en omliggende kernen waren 21 monumenten te

beziichtigen; bijzonder dit jaar was dat de Brandweerkazerne Maarssen hun kazerne opende voor publiek - ter ere van hun 100-jarig bestaan.

In totaal werden in Stichtse Vecht 61 monumenten en activiteiten aangeboden, en mochten we bijna 7.500 bezoekers verwelkomen. Dit was iets minder dan vorig jaar, mede door de afwezigheid van Fort Maarsseveen en Kasteel Nyenrode. Dankzij de inzet van bijna 350 vrijwilligers was het ook dit jaar weer het feest van het erfgoed in Stichtse Vecht. De vrijwilligers kregen als blijk van waardering een kleine attentie, bestaande uit pannenkoekenmeel en een speciale OMD-pollepel, om zelf Monumentenpannenkoeken te bakken.

Een van de hoogtepunten tijdens het weekend was het optreden van Popkoor Nootgeval in de kapel van Doornburgh, gevolgd door de uitreiking van de gemeentelijke erfgoedprijs 'De Bronzen Troffel' door wethouder Hans van den Akker. Na afloop trad het koor nogmaals op - nu in de binnentuin van de Priorij - en ondanks regen bleef de sfeer in de binnentuin uitbundig en werd er volop meegezongen en gedanst.

Open Monumentendag wordt mogelijk gemaakt door een jaarlijkse subsidie van de gemeente. Ook in 2025 is er een extra subsidie toegekend om tegemoet te komen aan de groeiende activiteiten en stijgende kosten. Het HKM-OMD-Comité verzorgt de subsidieaanvragen, administratie en verantwoording (natuurlijk in samenwerking met de penningmeester van de HKM). Daarnaast is het comité verantwoordelijk voor de communicatie, waaronder de samenstelling van het jaarlijkse magazine in het VARnieuws.

Enkele bezoekersaantallen: Vechtstreekmuseum 339, Goudestein 439, Doornburgh 612, Gemaal Bethunepolder 200, Fietsboot 160, Brandweer 150, Slot Zuylen 1400, Molens Oud-Zuilen 300, Molen Trouwe Wachter Tienhoven 86.

Het HKM-OMD-Comité bestaat uit Arie van Ginkel, Willem Gresnigt, Linde Marcé, Els Sonneveld en Bert Appeldoorn.

VERSLAGEN WERKGROEPEN EN COMMISSIES

A. Redactie Periodiek

Inhoud

Er zijn dit jaar weer vier Periodieken verschenen met meer dan 25 grote en kleinere artikelen. Dankzij de kopijvoorraad konden de afleveringen naar inhoud en zwaarte van de artikelen gevarieerd worden samengesteld. Moeilijker te realiseren blijft het gezochte evenwicht in aandacht voor de verschillende kernen in ons 'dekkingsgebied'.

Kopij

Ook dit jaar was sprake van een constante kopijvoorraad voor minimaal twee afleveringen van het Periodiek. Het contacteren van auteurs om hen te bewegen bijdragen voor het Periodiek aan te leveren is een continue activiteit.

Bijeenkomst

Om de onderlinge banden tussen auteurs en redactie aan te halen is er op 9 september een borrel voor auteurs, redactie en bestuur georganiseerd. De opkomst was prima. En de sfeer ook. De bijeenkomst is door eenieder zeer gewaardeerd. Mede door de voortreffelijke verzorging door Jantien de Ruiter en Dineke van Ginkel.

Redactieteam

De redactie is in 2025 vier keer bijeengewees om de lopende en daarna volgende edities te bespreken. Redacteuren en secretaris hebben eveneens vier keer vergaderd om de redactievergadering voor te bereiden. De relatie met de eindredacteur in de persoon van Ria Tjihuis is tot een einde gekomen. Ria blijft wel betrokken bij het Periodiek als auteur en corrector. Op dit moment is er een vacature voor een eindredacteur. Tot deze is ingevuld, zal de eindredactie worden gedaan door beide hoofdredacteuren.

Samenwerking

De samenwerking met de Historische Kringen van Loenen en Breukelen heeft dit jaar weer geleid tot gemeenschappelijke artikelen. De onderlinge verstandhouding is goed. Men komt twee keer per jaar bij elkaar. De rol van Jos Odekerken is vanuit Breukelen overgenomen door Marc Schweppe. De kennismaking verliep erg plezierig.

Tenslotte: De distributie via Post.NL is en blijft een hoofdpijn punt.

B. Werkgroep Archeologie, Planologie en Beleid

De werkgroep bestaat nog steeds uit de volgende vier leden:

Hans van Bommel, Wally Smits, Ron Moers en Helma Bokhove, de laatste als verbinder met het bestuur van de HKM.

Archeologie is voor de werkgroep het belangrijkste interesseveld. We zijn bezig met het oude, liggende materiaal in het archief van de HKM door te spitten.

In 2024 hebben we mee mogen kijken bij de Tuinbouwweg toen daar de persleiding voor rioolwaterzuivering werd aangelegd. Het doel was te kijken of er nog sporen van een kasteel

Maarsseburght te vinden waren. Toen trokken we de conclusie dat het goed zou zijn nog een keer verder te kijken. Afgelopen december kregen we die kans. Op initiatief van de gemeente Stichtse Vecht, in samenwerking met de archeoloog van de Omgevingsdienst Utrecht is er nog een keer gegraven. Ook dit gaf niet direct uitsluitsel. We wachten het rapport van de archeoloog af.

Dat kan nog wel even duren, maar dan moeten we er ook een punt achter zetten en een conclusie trekken over een eventueel kasteel Maarsseburght, want nog vaker bodemonderzoek doen zit er niet in.

Daarnaast houden we de publicaties van de gemeente in de gaten. Soms is daarbij bodemonderzoek verplicht.

Tenslotte denken we mee over beleid van de gemeente, als we daarover bevraagd worden. Dat is het afgelopen jaar niet het geval geweest. Wel ontvingen we de melding dat de

gemeente het terrein van de rioolwaterzuivering bij Zogwetering heeft gekocht. Als de planontwikkeling weer wordt opgestart zullen we daarbij actief meedenken.

C. Werkgroep Informatiepanelen/rolpalen

Er zijn verleden jaar 2 nieuwe borden geplaatst. Eén bij de begraafplaats en één langs het kanaal bij de hoge brug. Helaas is het bord bij de hoge brug na een maand verdwenen. Verder is er een bord verdwenen die stond aan de Oostkanaaldijk. Het bord bij Doornburgh is vervangen.

In voorbereiding is een informatiebord Friezenbuurt.

De werkgroep Informatiepanelen/rolpalen bestaat uit de leden Hans van Bommel en Bert de Ruiter.

D. Werkgroep Archief en Bibliotheek

In 2025 is de werkgroep vol enthousiasme weer verdergegaan met het ordenen van de krantenknipsels en documenten. Dit jaar hebben we ook weer vele schenkingen gehad.

De werkgroep Archief en Bibliotheek bestaat uit de leden: Nel van Haften, Cees van Bart, Leo Kerkhoff, Bert de Ruiter, Piet Gentenaar, Peter Costerus en Arie van Ginkel

E. Werkgroep beeldbank ADA (Archief Digitale Afbeeldingen) en CollectieBank

Het archief digitale afbeeldingen (ADA) is het gehele jaar door regelmatig uitgebreid met afbeeldingen uit diverse bronnen, zoals scans uit persoonlijke archieven en foto's van sociale media. Het plan om in de archiefgroep meer fotomateriaal uit het papieren archief te digitaliseren is van de grond gekomen.

De ontwikkeling en vulling van de officiële, digitale beeldbank, met de naam **CollectieBank**, heeft ook enig oponthoud gekend. Er zijn veel foto's in diverse categorieën toegevoegd vanuit ADA, maar de definiëring en naamgeving heeft daarmee geen gelijke tred gehouden.

CollectieBank (enquête en handleiding)

In 2025 is de HKM CollectieBank (CB) voorzien van een gebruikershandleiding en vrijgegeven voor het publiek. Dit gebeurde na een presentatie op 10 oktober in het Vechtstreekmuseum voor HKM-vrijwilligers. Het ging over de historie van de CollectieBank, de gehouden enquête en de plannen voor vrijgave en voor verdere verbetering van de inhoud ervan. De enquête werd gehouden onder een dertigtal vrijwilligers, om de ervaring met de CB te peilen. De uitslag bleek dermate positief dat vervolgens door het bestuur is besloten is tot de vrijgave van de CB. Deze vrijgave is via de Nieuwsbrief 25-4 aan de leden bekendgemaakt, via een link naar de CB vanuit de HKM-website.

De inhoud van de CollectieBank (afgekort: CB) kan via het internet op de PC direct worden bekeken door met een muisklik de volgende link te kiezen:

<https://hkm.collectiebank.nl/>

De werkgroep

Beeldbank/CollectieBank

bestaat momenteel uit de leden:

Piet Gentenaar, Arie van Ginkel,

met waardevolle technische

ondersteuning van Roel

Houwink en hulp van Wim van

Diepeningen, Jan van Tongeren en Martin van der Jagt.

Tot slot

Het jaar 2026 is al wat gevorderd en er staan weer heel wat activiteiten geprogrammeerd. Het werk van bestuur, redactie, werkgroepen en commissies kent geen stilstand. We rekenen weer op onze actieve en deskundige vrijwilligers. Het is leuk om u daarbij aan te sluiten. Welkom!

Maarsse, maart 2026

Namens het bestuur van de Historische Kring Maarsse,

Arie van Ginkel
Secretaris